

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
இலங்கை மத்திய வங்கி
CENTRAL BANK OF SRI LANKA

සන්නිවේදන දෙපාර්තමේන්තුව

30, ජනාධිපති මාවත, කොළඹ 01, ශ්‍රී ලංකාව
දුරකථන අංක : 2477424, 2477423, 2477418
ෆැක්ස් : 2346257, 2477739
ඊ-මේල් : dcommunications@cbsl.lk, communications@cbsl.lk
වෙබ් අඩවිය www.cbsl.gov.lk

ප්‍රතිපත්ති නිවේදනය

නිකුත් කළේ ආර්ථික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

දිනය 2019 අප්‍රේල් මස 08 දින

මුදල් ප්‍රතිපත්ති විවරණය: 2019 - අංක 02

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය, 2019 අප්‍රේල් මස 08 වැනි දින පැවති රැස්වීමේදී ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික දැනට පවතින මට්ටමේ පවත්වා ගැනීමට තීරණය කළේය. ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR) සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR), පිළිවෙළින්, සියයට 8.00 සහ සියයට 9.00 මට්ටමේ පවතී. මැදිකාලීනව උද්ධමනය මැදි තනි අගයක මට්ටමේ ස්ථායී ලෙස පවත්වා ගැනීම මගින් ආර්ථිකයට සිය විභව වර්ධන මට්ටමට ළඟාවීම සඳහා සහාය වීමේ පුළුල් අරමුණ ඇතිව, දැනට පවතින සහ අපේක්ෂිත දේශීය ආර්ථිකයේ, දේශීය මූල්‍ය වෙළඳපොළ තුළ මෙන්ම ගෝලීය ආර්ථිකයේ වර්ධනයන් මනාව සැලකිල්ලට ගනිමින් මුදල් මණ්ඩලය විසින් මෙම තීරණය ගනු ලැබීය.

අඩු මට්ටමක පවතින මූර්ත ආර්ථික වර්ධනය

ජනලේඛන සහ සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ප්‍රකාශිත තාවකාලික ඇස්තමේන්තු අනුව, 2017 වසර සඳහා වූ සියයට 3.4 ක සංශෝධිත වර්ධනය හා සැසඳීමේදී ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය 2018 වසර තුළදී වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත සියයට 3.2 කින් සුළු වශයෙන් වර්ධනය විය. 2018 වසරේ ආර්ථික වර්ධනය සඳහා සේවා අංශය සියයට 4.7 කින් ප්‍රසාරණය වීම මෙන්ම කෘෂිකාර්මික අංශය සියයට 4.8 ක වර්ධනයක් වාර්තා කරමින් යථා තත්ත්වයට පත්වීම වැඩි වශයෙන් දායක විය. ප්‍රධාන වශයෙන්, ඉදිකිරීම් අංශයේ පහළ යෑම හේතුවෙන් 2018 වසර තුළදී කාර්මික අංශයේ වර්ධනය සියයට 0.9 ක් දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස පහළ ගියේය. පවත්නා ආර්ථික දර්ශක හා අනෙකුත් ආර්ථික ප්‍රවණතාවන් අනුව, මූර්ත ද.දේ.නි.යේ වර්ධනය ක්‍රමිකව ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂිත නමුත්, 2019 වසර තුළදී එය මධ්‍යස්ථ මට්ටමක පවතිනු ඇත. තරඟකාරී විනිමය අනුපාතික මෙන්ම, මැදි කාලීන හිතකර උද්ධමන අපේක්ෂා හේතුවෙන් ආර්ථික වර්ධනය මැදි කාලීනව ක්‍රමයෙන් යථා තත්ත්වයට පත්වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. කෙසේ වෙතත්, ආර්ථික වර්ධනය ඉහළ නංවනු ලබන ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ කඩිනමින් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අවශ්‍යතාව අඛණ්ඩව පවතින පහළ ආර්ථික වර්ධනය මගින් තවදුරටත් අවධාරණය කෙරේ.

මෑත කාලීනව උද්ධමනයේ ඉහළ යෑමක් සිදු වුවද, 2019 වසර සහ ඉන් ඉදිරියට උද්ධමනය මැදි තනි අගයක මට්ටමේ පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ

ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (ජා.පා.මි.ද.) හා කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (කො.පා.මි.ද.) යන දර්ශක දෙකම අනුව ගණනය කරනු ලබන මතුපිට උද්ධමනය, මැදි තනි අගයක මට්ටමට වඩා පහළ අගයක පැවතීමේ. ඉන්ධන මිල ගණන් සහ ආහාර නොවන කාණ්ඩය තුළ සමහර අයිතම වල සිදු කරන ලද මිල ඉහළ දැමීමේ සංශෝධන හේතුවෙන් මෑත කාලීනව උද්ධමනය ඉහළ ගියේය. පුරෝකථන මෙන්ම උද්ධමන අපේක්ෂාවලට අනුව, සුදුසු ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග සමඟ 2019 වසර සහ ඉන් ඉදිරිය සඳහා උද්ධමනය සියයට 4 – 6 අතර අපේක්ෂිත පරාසයේ පවතිනු ඇතැයි පෙනේ.

2019 වසරේ මේ දක්වා කාලය තුළ විදේශ අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය අඛණ්ඩව වර්ධනය විය

අපනයන අඛණ්ඩව වර්ධනය වීම සහ 2018 වසරේදී රජය සහ මහ බැංකුව විසින් අත්‍යවශ්‍ය නොවන ආනයන පාලනය කිරීම සඳහා ගන්නා ලද ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග සඳහා ප්‍රතිචාර දක්වමින් ආනයන අඩු වීම හේතුවෙන් 2019 වසරේ පළමු මාස දෙක තුළදී වෙළඳ භාණ්ඩ ගිණුමේ හිඟය පහළ ගියේය. තවද, 2019 වසරේ පළමු කාර්තුව තුළ සංචාරක පැමිණීම් ඉහළ යෑම හේතුවෙන් ඒ ආශ්‍රිත ඉපැයීම් වර්ධනය වුවද, වසරේ පළමු මාස දෙක තුළදී විදේශ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණ ලැබීම් පහළ ගියේය. ගෝලීය මූල්‍ය තත්ත්වය ලිහිල්වීම සහ විශේෂයෙන්ම, ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය ඇතුළු දියුණු ආර්ථික සිය මුදල් ප්‍රත්පත්ති මුහුණුවර වෙනස් කිරීම හේතුවෙන් රජයේ සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළ වෙත විදේශ ආයෝජන ගලාපිම් ඉහළ ගියේය. මෙම වර්ධනයන් සමඟ, අපනයනකරුවන් සිය ඉපැයීම් රුපියල් වලට පරිවර්තනය කිරීම සහ උත්සව සමය තුළ විදේශ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණ ගලාපිම් ඉහළ යෑම හේතුවෙන්, එ.ජ.ඩොලරය සහ අනෙකුත් ප්‍රධාන මුදල් ඒකක වලට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා රුපියල අතිප්‍රමාණය වූ අතර, ඒ අනුව, වසරේ මේ දක්වා කාලය තුළ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට දේශීය වෙළඳපොළ වෙතින් ශුද්ධ පදනම මත සැලකිය යුතු විදේශ විනිමය ප්‍රමාණයක් මිලදී ගැනීමට හැකිවිය. මේ අතර, ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර නිකුතුව තුළින් ලද ලැබීම් හේතුවෙන් 2019 වසරේ මාර්තු මස අවසානය වන විට මාස 4.2 ක ආනයන ආවරණය කර ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් වන පරිදි ඇස්තමේන්තුගත දළ නිල සංචිත ප්‍රමාණය එ.ජ.ඩොලර් බිලියන 7.6 ක් දක්වා ඉහළ ගියේය.

පෞද්ගලික අංශය වෙත සපයන ලද ණය ප්‍රමාණයෙහි වර්ධනය 2019 වසරේ පළමු මාස දෙක තුළදී මන්දගාමී විය

2018 වසරේ හතරවන කාර්තුවේදී පෙන්නුම් කරන ලද සැලකිය යුතු ඉහළ යෑම වෙනස් කරමින්, 2019 වසරේ මුල් මාස දෙක තුළදී පෞද්ගලික අංශය වෙත සපයන ලද ණය ප්‍රසාරණය මන්දගාමී විය. පෞද්ගලික අංශය වෙත සපයන ලද ණයෙහි බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු වෙත කරන ලද ආපසු ගෙවීම් 2019 ජනවාරි මාසය තුළ

පෙන්වුම් කළ අතර, එය 2019 පෙබරවාරි මාසයේදී සුළු වශයෙන් ඉහළ ගියේය. පුළුල් මුදල් සැපයුමේ (M_{2b}) වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනයද වසරේ පළමු මාස දෙක තුළදී මන්දගාමී විය. 2019 වසරේ දී පෞද්ගලික අගය වෙත සපයන ලද ණය වර්ධනය සියයට 13.5 ක් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර, පුළුල් මුදල් සැපයුම 2019 වසරේදී සියයට 12.0 කින් වර්ධනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. අපේක්ෂිත පුළුල් මුදල් සැපයුමෙහි වර්ධනය 2019 වසර සඳහා පුරෝකථනය කරන ලද නාමික දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ වර්ධනයට වඩා ඉහළ අගයක් ගනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර, එය ඉල්ලුමෙන් ජනිත වන උද්ධමන පීඩන තත්ත්වයකින් තොරව ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වලට ප්‍රමාණවත් ලෙස සහාය වනු ඇත.

ඉහළ ගිය වෙළඳපොළ ද්‍රවශීලතා තත්ත්වය සමඟ, වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතිකවල ක්‍රමානුකූල පහළ යෑමක් අපේක්ෂා කෙරේ

ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය 2018 නොවැම්බර් මාසයේදී හා 2019 මාර්තු මාසයේදී අදියර දෙකකින් ප්‍රතිශතාංක 2.50 කින් පහළ දැමීම සඳහා මැනදී ගනු ලැබූ මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණයට සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ක්‍රියාත්මක කළ යෝග්‍ය විවට වෙළඳපොළ කටයුතු වලට ප්‍රතිචාර දක්වමින්, දේශීය මුදල් වෙළඳපොළ ද්‍රවශීලතා තත්ත්වය සැලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය විය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස බර්ත සාමාන්‍ය ඒකීෂණ මුදල් අනුපාතිකය 2019 වසරේ මේ දක්වා කාලය තුළ පදනම් අංක 45 කින් පහළ යමින් ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික කොර්ඩෝවේ මධ්‍යය කරා ළඟා විය. වැඩිදියුණු වූ මුදල් වෙළඳපොළ ද්‍රවශීලතාව සහ 2019 මාර්තු මාසයේදී ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර නිකුත් කිරීමෙන් ලද ලැබීම් මධ්‍යයේ වෙළඳපොළ අපේක්ෂා හිතකර වීම සමඟ 2019 වසරේ මේ දක්වා කාලය තුළ රජයේ සුරැකුම්පත් මත ඵලදා අනුපාතික සැලකිය යුතු ලෙස පහළ ගියේය. මෙම වර්ධනයන් මධ්‍යයේ වුවද, අනෙකුත් වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික 2019 වසරේ මේ දක්වා කාලය තුළ අඛණ්ඩව ඉහළ මට්ටමක පැවතුණු අතර, පදනම් පොලී අනුපාතිකවල පහළ යෑම අනෙකුත් වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික කරා වඩාත් ඵලදායී ලෙස සම්ප්‍රේෂණය වීමේ අවශ්‍යතාව සැලකිල්ලට ගනිමින් ඒ සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් සුදුසු යාන්ත්‍රණයක් ක්‍රියාවට නංවනු ඇත.

ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික දැනට පවතින මට්ටමේ පවතී

දේශීය ආර්ථිකයේ සහ මූල්‍ය වෙළඳපොළ තුළ දැනට පවතින සහ අපේක්ෂිත තත්ත්වයන් යටතේ, දැනට පවතින මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යෑම යෝග්‍ය බව මුදල් මණ්ඩලයේ අදහස විය. එසේම, ගෝලීය මූල්‍ය වෙළඳපොළ තත්ත්වයන්, වෙළඳ හිඟය සහ ණය වර්ධනය පිළිබඳ දැනට පවතින ප්‍රවණතා අඛණ්ඩව පැවතියහොත්, මනාව පාලනය වූ උද්ධමන හා උද්ධමන අපේක්ෂා තත්ත්වයක් තුළ, ඉදිරි කාලයේදී ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික පහළ දැමීමේ හැකියාවක් ඇති බව මුදල් මණ්ඩලයේ අදහස විය.

මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණය:	ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික නොවෙනස්ව පවතී
නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR)	සියයට 8.00
නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR)	සියයට 9.00
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය (SRR)	සියයට 5.00

තොරතුරු සටහන:

මහ බැංකු අධිපති ආචාර්ය ඉන්ද්‍රජිත් කුමාරස්වාමි මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් අද දින (2019 අප්‍රේල් මස 08) ප.ව. 4.45 ට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ජෝන් එක්ස්ටර් ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේදී මාධ්‍ය හමුවක් පැවැත්වේ.

මීළඟ මුදල් ප්‍රතිපත්ති නිවේදනය 2019 මැයි මස 31 වැනි දින නිකුත් කිරීමට නියමිතය.

දත්ත ඇමුණුම:

සංඛ්‍යා සටහන 01: මූර්ත ද.දේ.නි.යේ වර්ධනය (තාවකාලික)

ආර්ථික කටයුතු	වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස									
	2017					2018				
	පළමු කාර්තුව	දෙවන කාර්තුව	තෙවන කාර්තුව	සිව්වන කාර්තුව	වාර්ෂික	පළමු කාර්තුව	දෙවන කාර්තුව	තෙවන කාර්තුව	සිව්වන කාර්තුව	වාර්ෂික
කෘෂිකාර්මික	-4.4	-2.6	-2.0	7.2	-0.4	5.1	5.6	4.0	4.5	4.8
කර්මාන්ත	2.9	4.7	4.7	4.3	4.1	1.7	2.8	3.1	-3.6	0.9
සේවා	4.4	3.9	2.8	3.4	3.6	5.5	4.8	4.3	4.3	4.7
ද.දේ.නි	3.2	3.6	3.2	3.7	3.4	4.0	3.9	3.5	1.8	3.2

මූලය : ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

සංඛ්‍යා සටහන 02: උද්ධමනය

මාසය		මාර්-18	ජූනි-18	සැප්-18	දෙසැ-18	ජන-19	පෙබ-19	මාර්-19
මතුපිට උද්ධමනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස)	කො.පා.මි.ද. (2013=100)	4.2	4.4	4.3	2.8	3.7	4.0	4.3
	ජා.පා.මි.ද. (2013=100)	2.8	2.5	0.9	0.4	1.2	2.4	-
මූලික උද්ධමනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස)	කො.පා.මි.ද. (2013=100)	3.4	3.4	3.8	3.1	5.5	5.4	5.6
	ජා.පා.මි.ද. (2013=100)	1.9	1.8	3.1	3.1	5.1	5.5	-

මූලය : ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

සංඛ්‍යා සටහන 03: මුදල් අංශයේ ප්‍රවණතා (තාවකාලික)

දර්ශකය	ප්‍රමාණය (රුපියල් බිලියන)					වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස				
	ජුනි-18	සැප්-18	දෙසැ-18	ජන-19	පෙබ-19	ජුනි-18	සැප්-18	දෙසැ-18	ජන-19	පෙබ-19
සංචිත මුදල්	999	1,011	961	949	963	12.0	11.2	2.3	2.1	2.7
පුළුල් මුදල් සැපයුම (M _{2b})	6,748	6,933	7,128	7,111	7,189	14.9	13.1	13.0	11.5	11.4
ශුද්ධ විදේශීය වත්කම්	101	8	(67)	(129)	(103)	141.1	(27.0)	(155.1)	(201.3)	(189.2)
ශුද්ධ දේශීය වත්කම්	6,646	6,926	7,195	7,240	7,292	8.6	13.1	16.3	15.8	15.1
රජය වෙත ලබා දුන් ශුද්ධ ණය	2,273	2,427	2,515	2,625	2,672	1.7	9.2	16.0	18.2	19.0
රාජ්‍ය සංස්ථා සඳහා ලබා දුන් ණය	619	656	755	711	715	8.5	27.1	40.7	34.6	31.0
පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණය	5,156	5,356	5,561	5,557	5,565	14.9	15.4	15.9	14.8	13.6
පුළුල් මුදල් සැපයුම (M ₄)	8,292	8,502	8,730	8,741	8,831	14.8	12.5	12.0	10.7	10.7

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

සංඛ්‍යා සටහන 04: පොලී අනුපාතික

පොලී අනුපාතික (%)	2018 සැප්. අවසානයට	2018 දෙසැ. අවසානයට	2019 ජන. අවසානයට	2019 පෙබ් . අවසානයට	2019 මාර්. අවසානයට	2019 අප්‍රේ 05 දිනට
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික						
නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය	7.25	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00
නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය	8.50	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00
බර්ත සාමාන්‍ය ඒක්ෂණ මුදල් අනුපාතිකය (AWCMR)	8.40	8.95	9.00	8.96	8.51	8.50
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ඵලදා අනුපාතික (ප්‍රාථමික වෙළඳපොළ)						
දින 91	8.56	-	-	9.55	9.39	9.24
දින 182	-	9.99	9.87	9.87	9.67	9.50
දින 364	9.51	11.20	10.69	10.67	10.40	10.15
ණය අනුපාතික						
බර්ත සාමාන්‍ය ප්‍රමුඛ ණය අනුපාතිකය (AWPR) (සතිපතා)	11.74	12.09	12.27	12.51	12.23	11.94
බර්ත සාමාන්‍ය ණය අනුපාතිකය (AWLR)	14.27	14.40	14.44	14.48	-	-
බර්ත සාමාන්‍ය නව ණය අනුපාතිකය (AWNLR)	14.22	14.44	14.41	14.60	-	-
තැන්පතු අනුපාතික						
බර්ත සාමාන්‍ය තැන්පතු අනුපාතිකය (AWDR)	8.69	8.81	8.85	8.88	8.98	-
බර්ත සාමාන්‍ය ස්ථාවර තැන්පතු අනුපාතිකය (AWFDR)	10.84	10.85	10.91	10.96	11.11	-
බර්ත සාමාන්‍ය නව තැන්පතු අනුපාතිකය (AWNDR)	9.72	10.94	11.21	11.13	-	-

මූලය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව